

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBI CLASICE

Ediția a XXXVI-a, Timișoara, 25-28 aprilie 2024

LIMBA GREACĂ VECHIE

Clasa a XI-a

Subiectul I

50 de puncte

Traduceți în limba română. Atenție la indicații!

Femeile, bolnavii și copiii pleacă primii

ἐπεὶ δὲ οὔτε Χειρίσοφος ἦκεν οὔτε πλοῖα ἱκανὰ ἦν οὔτε τὰ ἐπιτήδεια ἦν λαμβάνειν ἔτι, ἐδόκει ἀπιτέον εἶναι. Καὶ εἰς μὲν τὰ πλοῖα τοὺς τε ἀσθενοῦντας ἐνεβίβασαν καὶ τοὺς ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ τῶν σκευῶν ὅσα μὴ ἀνάγκη ἦν ἔχειν. Καὶ Φιλήσιον καὶ Σοφαίνετον τοὺς πρεσβυτάτους τῶν στρατηγῶν εἰσβιβάσαντες τούτων ἐκέλευον ἐπιμελεῖσθαι· οἱ δὲ ἄλλοι ἐπορεύοντο· ἡ δὲ ὁδὸς ὠδοποιημένη ἦν. Καὶ ἀφικνοῦνται πορευόμενοι εἰς Κερασοῦντα τριταῖοι πόλιν Ἑλληνίδα ἐπὶ θαλάττῃ Σινωπέων ἄποικον ἐν τῇ Κολχίδι χώρᾳ.
(Xenophon, Anabasis, V, 3, 1-2)

Indicații:

ἐπεὶ – pentru că

ἀπιτέον – de plecat (adjectiv verbal de la ἄπειμι; exprimă necesitatea)

ὠδοποιημένη – participiu perfect pasiv de la ὠδοποιέω

Κερασοῦντα – Κερασοῦς, οὐντος – Cerasus/ Cerasunt

Subiectul II

40 de puncte

Redactați, în 150-300 de cuvinte, o analiză literară a fragmentului de mai jos, concentrându-vă asupra următoarelor aspecte:

- integrarea corespunzătoare a fragmentului în cântul XVII al Iliadei și în ansamblul operei;
- compararea comportamentului animalelor cu cel uman;
- asemănări și deosebiri între caii lui Ahile și cei care apar în basmele cunoscute de voi;
- identificarea a trei procedee stilistice/cuvinte/expresii sugestive pentru ilustrarea ideilor, dintre care cel puțin unul să fie caracteristic lui Homer.

ὥς οἱ μὲν μάρναντο, σιδήρειος δ' ὀρυμαγδὸς
χάλκεον οὐρανὸν ἴκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο·
ἵπποι δ' Αἰακίδαο μάχης ἀπάνευθεν ἐόντες
κλαῖον, ἐπεὶ δὴ πρῶτα πυθέσθην ἡνιόχοιο
ἐν κονίησι πεσόντος ὑφ' Ἑκτορος ἀνδροφόνοιο.
ἦ μὰν Αὐτομέδων Διώρεος ἄλκιμος υἱὸς
πολλὰ μὲν ἄρ μάστιγι θοῇ ἐπεμαίετο θείνων,
πολλὰ δὲ μελιχίοισι προσηύδα, πολλὰ δ' ἄρειτ'·
‘τὼ δ' οὔτ' ἄψ ἐπὶ νῆας ἐπὶ πλατὺν
Ἑλλήσποντον
ἠθελέτην ἰέναι οὔτ' ἐς πόλεμον μετ' Ἀχαιοῦς,
ἀλλ' ὥς τε στήλη μένει ἔμπεδον, ἦ τ' ἐπὶ τύμβῳ
ἀνέρος ἐστήκη τεθνηὸς ἢ γυναικός,
ὥς μένον ἀσφαλῶς περικαλλέα δίφρον ἔχοντες
οὔδεις ἐνισκίμψαντε καρήατα· δάκρυα δὲ σφι
θερμὰ κατὰ βλεφάρων χαμάδις ῥέε
μυρομένοισιν
ἡνιόχοιο πόθῳ· θαλερῇ δ' ἐμιαίνετο χαίτη
ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν ἀμφοτέρωθεν.
(Homer, Iliada, XVII, 424-440)

Astfel luptau ei olaltă, și-un huiet ca fierul de strașnic
Cerul de-aramă-n tărie-l lovea prin seninul nerodnic,
Iar telegarii iubiți de Ahile, deoparte din luptă,
Stau și plângeau, cum văzură căzându-le-n colb vizitiul
Cel doborât cu voinicele-i brațe de Hector cel crâncen.
Tot încerca Automedon, feciorul iubit de Diorea,
Ca să-i urnească din loc, sfichiindu-i cu biciul cel tare:
Ba îi lua cu vorbe mieroase, ba, iar, cu ocară,
Dară ei doi nu voiau la corăbii, spre-ntinderea mării,
La Hellespont să puceadă, dar nici la război, cu Aheii.
Ci, cum un semn de mormânt neclintit stă-n picioare, acolo
Unde-un viteaz a căzut, unde zace-o slăvită femeie,
Tot așa ei, neclintiți, și cu carul frumos lângă dânșii
Stau, în pământ plecând fruntea, iar lacrimi fierbinți udau
glia,
Multe, șuvoi, de pe gene, cum stau și jeleau pentru dânsul,
Aprig, pe-al lor vizitiu, iară coama lor cărlionțată
Li se mânjea, până-n tină căzând, peste jug, lângă hamuri.
(traducere de Dan Slușanschi)

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Concurenții pot folosi dicționarul grec - român (sau grec - o limbă modernă).